

19.12.2025

Semanttista yhteentoimivuutta edistävän sanastotyön suunnittelu

Tässä dokumentissa kerrotaan ohjeistusta toimijalle, joka on käynnistämässä rakennetun ympäristön sanastoprojektia.

Tiedota ympäristöministeriölle (yhteentoimivuus.ym@gov.fi) rakennetun ympäristön sanastoprojektin aloittamisesta.

Kun suunnittelet sanastotyön aloittamista, selvitä

- Onko samaa aihetta käsitteleviä sanastoja laadittu aiemmin?
- Mitkä lähdeaineistot työssä tulee erityisesti huomioida?
- Kuinka monta käsitettä on tarkoitus määritellä?
- Mihin tarkoitukseen sanasto laaditaan?
- Mitä kieliä sanastotyössä on tarpeen käyttää?
- Onko sanastolla liittymäkohtia esimerkiksi laajempaan kehityshankkeeseen tms. ja miten mahdolliset liittymäkohdat pitää huomioida sanaston sisällössä ja työn aikataulua laadittaessa?
- Onko sanastoluonnoksesta tarpeen kerätä kommentteja ennen sisällön viimeistelyä?
- Mitä asiantuntemusta sanaston valmisteluun tarvitaan sanastotyön ja sanaston kohdealan asiantuntemuksen lisäksi?
- Miten tehtävät ja vastuut kannattaa jakaa sanaston valmisteluun osallistuvien kesken?

Varaa riittävästi aikaa kaikille työvaiheille ja sille, että kaikkien osallistujien aikataulut voidaan sovittaa yhteen. Muista ottaa aikataulusuunnittelussa huomioon myös tyypilliset lomakaudet.

- Ohje: [Semanttista yhteentoimivuutta edistävän sanastotyön suunnittelu](#) (pdf)

Säädöskäsitteet rakennetun ympäristön sanastoissa

Mikäli mahdollista, sanastotyö kannattaa ajoittaa säädösvalmistelua ennakoiden niin, että sen tuloksilla voidaan tukea käsitteiden yhtenäistä käyttöä säädösvalmistelussa.

Sanastotyössä tulee aina ottaa huomioon käsitteiden käyttö voimassa olevissa kansallisissa ja EU-säädöksissä. Sanastotyössä voidaan kuitenkin ennakoida tulevia säädösten muutostarpeita ja määritellä käsitteet muutostarpeet huomioon ottaen. Vaikka kyse ei olisi tulevien muutostarpeiden ennakkoinnista, systemaattisessa sanastossa käytettävä käsitetietojen esittämistapa poikkeaa usein säädöksessä käytetystä esitystavasta. Olennaista on varmistaa asiasisällön oikeellisuus.

Mikäli sanastossa määritellään käsitteitä, jotka ovat tulossa valmisteilla olevaan säädökseen, varmista ympäristöministeriöstä, voidaanko sanasto julkaista ennen säädöksen valmistumista ja miten valmistelussa olevaan säädökseen voidaan tarvittaessa viitata.

Rakennetun ympäristön tietalueen sanaston julkaiseminen Sanastot-työkalussa

Mieti, sopiiko sanasto parhaiten julkaistavaksi erillisenä vai aiemmin julkaistuun sanastoon yhdistettynä. Päätökseen julkaisutavasta vaikuttaa esimerkiksi se

- onko sanaston aihetta käsitelty laajasti jo aiemmin julkaistussa rakennetun ympäristön sanastossa
- onko aiemmin julkaistu sanasto laadittu samojen periaatteiden mukaisesti kuin uusi sanasto
- mikä samaa aihetta käsittelevän aiemmin julkaistun sanaston tila ja ensisijainen käyttötarkoitus on.

Ota yhteyttä aiemmin julkaistun sanaston ylläpitäjään, mikäli yhdistely tuntuu sopivalta ratkaisulta.

Mikäli sanasto julkaistaan yhdistettynä aiemmin julkaistuun sanastoon ja se sisältää päivityksiä aiemmin julkaistuihin käsitetietoihin, sovi sanaston ylläpitäjän kanssa, miten tiedot yhdistetään.

Mikäli sanasto julkaistaan erillisenä, mutta se sisältää samoja käsitteitä kuin aiemmin julkaistu sanasto, huolehdi siitä, että yhtenevät käsitteet linkitetään keskenään.

Lakieditori-kokeilu edistää semanttista yhteentoimivuutta

Lakieditori on rakenteisen kirjoittamisen työväline, jonka avulla voidaan kirjoittaa tekstiä, jossa käytettävät termit on valittu yhteisesti määritellyistä sanastoista Yhteentoimivuusalustalta. Lakieditori on ympäristöministeriön ja Verohallinnon yhteisen kokeiluluontoisen projektin tuotos, joka mahdollistaa muuttumattomien termiviittauksien tekemisen hallituksen esitysluonnosten perustelu- ja säädösosiin.

- [Tutustu lakieditoriin](#)
 - Testiversiota voi kokeilla joko omilla käyttäjätunnuksilla tai yleisellä testaajatunnuksella (käyttäjä: testi, salasana: testaaja).
- [Lakieditoriprojektin raportti](#) (pdf)
- [Uutinen lakieditorista 6.10.2020](#)